

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет іноземних мов

Кафедра французької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Проблеми висловлювання і тексту в лексико-граматичній семантиці

Освітня програма «Французька мова і література»
Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад
включно), перша - французька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ____ 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Проблеми висловлювання і тексту в лексико-граматичній семантиці.
Викладач (-і)	Крук Зоряна Миколаївна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-44
E-mail викладача	kruk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС (90 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	щочетверга, о 15.00, ауд. 819.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Проблеми висловлювання і тексту в лексико-граматичній семантиці.» викладається на другому році навчання для студентів другого (магістерського) рівня спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька. Основними організаційними формами навчання є лекційні заняття та практичні заняття. Лекції покликані підвищити інтерес студентів до глибшого самостійного вивчення питань курсу. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання з курсу, сформулюють у студентів систему поглядів про основні с країн, мову яких вони вивчають як другу іноземну. Курс вивчається у III-му семестрі і завершується теоретичним модулем (залік). Лекційна тематика базується на принципових положеннях прагматики і має науково-пізнавальну спрямованість. На практичних заняттях розглядаються найбільш проблемні питання курсу як у вигляді дискусій, так і у формі доповідей і презентацій студентів. Курс викладається французькою мовою.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: забезпечити студентам необхідну суму знань про проблеми висловлювання та тексту у галузі семантики французької мови, визначення тематичної прогресії, висвітлення загальних проблем, що пов'язані з розвитком лінгвопрагматики. що має сприяти науковому розумінню теоретичних основ вивчення прагматики як системи та сучасних методів дослідження. Збагатити словниковий запас відповідною термінологією, що сприятиме формуванню соціокультурної соціолінгвістичної та міжкультурної компетенцій.</p> <p>Цілі: надати студентам необхідну суму теоретичних знань про висловлювання та текст у лексико-граматичній семантиці французької мови; ознайомити студентів із досягненнями сучасного вітчизняного та зарубіжного мовознавства у вивченні прагматики як необмеженої і рухомої системи; навчити студентів самостійно робити висновки і узагальнення із спостережень над фактичним матеріалом, реферувати наукову літературу, прищеплювати навички роботи із різними видами текстів.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	

Засвоєння навчальної дисципліни має забезпечити у студентів формування таких компетентностей:

- здатності до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатності генерувати нові ідеї;
- вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, методологічних принципах і методичних прийомах лінгвістичного дослідження;
- здатності планувати, організовувати, здійснювати і презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в галузі фіології.

Студент повинен оволодіти такими результатами навчання:

- застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в галузі прагматики.
- аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в сфері лінгвістики;
- застосовувати новітні методики у навчальному процесі, бути креативним та самонавчатись.
- аналізувати особливості функціонування мовних одиниць в аспекті взаємодії семантики і прагматики;
- узагальнювати існуючі теоретичні положення з певного питання;
- визначати закономірності тематичної прогресії;
- узагальнювати спостереження над фактологічним матеріалом.

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			20		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			10		
самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
III	035	Філологія Романські мови і література	035.055	II	вбірковий
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання год	Вага оцінки	Термін виконання

<p>Тема 1. Les signes linguistiques. Les relations de sens dans le lexique. La structure sémantique du lexique.</p>	<p>Лекція,</p>	<p>1. Попова З. Д. Очерки по когнитивной лингвистике / З. Д. Попова, И. А. Стернин. Воронеж : Изд-во Воронежск. ун-та, 2002. С.191 2. Сусов И. П. Лингвистическая прагматика / И. П. Сусов. Винница : Нова книга, 2009. С.27 3. Худяков А. А. Прагматика: переосмысление термина в свете новых лингвистических идей / А. А. Худяков // Проблемы теории европейских языков. СПб. : Тригон, 2001. С. 51–61. 4. Anscombe J. L'argumentation dans la langue / J. Anscombe, O. Ducrot. Liège-Bruxelles : Pierre Mardaga, 1988. P .184 5. Ducrot O. Dire et ne pas dire. Principes de sémantique / O. Ducrot. P.Hermann, 1972. P.283 6. Levinson St. Pragmatics / St. Levinson. L., N.Y. : Cambridge University Press, 1983. P.215 7.. Lyons J. Sémantique linguistique / J. Lyons. P. :</p>	<p>2 год. Опрацювання відповідних джерел. Перегляд презентацій: Le signe, forme signifiante. L'association signifiant et signifié. Le signe et ce qu'il désigne. Les référents .</p>	<p>10 балів</p>	<p>згідно з розкладом 3</p>
--	----------------	--	--	-----------------	-----------------------------

<p>Тема 3. Enonciation. Etudier l' énonciation. Ses indices .</p>	<p>лекція</p> <p>самостійна робота</p>	<p>Див. вище</p>	<p>2 год. Опрацювання відповідних джерел. Перегляд презентацій: Enoncer, énonciation, énoncé. Les indices de l' énonciation. 6 год</p>	<p>10 балів</p>	<p>згідно з розкладом</p>
<p>Тема 4. Les déictiques. Personne et non personne. Le couple locuteur et destinataire. Usages sociaux de la personne. Les démonstratifs.</p>	<p>Лекція, практичне заняття,</p> <p>самостійна робота</p>	<p>Див. вище</p>	<p>2 год. + 2 год. Підготувати: 1. Les personnes. 2. Personne et non personne. 3. Usages sociaux de la personne. 4. Déictiques et non déictiques. 6 год</p>	<p>10 балів</p>	<p>згідно з розкладом</p>
<p>Тема 5. Les indicateurs. Les indicateurs de lieu. Les indicateurs de temps. La modalisation .</p>	<p>лекція,</p> <p>самостійна робота</p>	<p>Див. вище</p>	<p>2 год. Опрацювання відповідних джерел. Перегляд презентацій: Les indicateurs. Les modalités d' énoncé. Les indicateurs de lieu. Les indicateurs de temps 6 год</p>	<p>10 балів</p>	<p>згідно з розкладом</p>

<p>Тема 6. Les actes de parole. Divers types d'actes de parole. Modalités d'énonciation.</p>	<p>Лекція, самостійна робота</p>	<p>Див. вище</p>	<p>2 год. Опрацювання відповідних джерел. Перегляд презентацій: Divers types d'actes de parole. Actes de parole détournés et implicites, indirectes ou implicites, liés à des déterminations sociales. 6 год</p>	<p>10 балів</p>	<p>згідно з розкладом 3</p>
<p>Тема 7. Enonciation de discours. Enonciation historique(récit). Le récit dans le discours. Le discours dans le récit. Les discours rapportés. Le passage du discours direct au discours indirect.</p>	<p>лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>Див. вище</p>	<p>2 год. + 2 год.. Підготувати відповідні теми: 1. Enonciation de discours et énonciation historique. 2. Le récit dans le discours. 3. Les différentes formes du discours rapporté. 4. Le problème de la fidélité. 5. Les verbes « introducteurs ». 6 год</p>	<p>10 балів</p>	<p>згідно з розкладом 3</p>
<p>Тема 8. . Reconnaître un texte. Le texte- unité supérieure à la phrase. Les marques d'organisation du texte. Tâches et propositions d'un sémantique des textes. Classement des</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>Див. вище</p>	<p>2 год. + 2 год. Підготувати відповідні теми: Le texte et le discours – ligne de ténacité et de différence. La linguistique comme science des textes. Tâches et propositions d'un sémantique des textes.</p>	<p>10 балів</p>	<p>згідно з розкладом 3</p>

connecteurs	самостійна робота		6 год		
-------------	----------------------	--	-------	--	--

Тема 9. La progression thématique. Ruptures thématiques. Le problème de l'interprétation de la sémantique des textes. Cohérence et cohésion.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Див. вище	2 год. + 2 год. Підготувати: Le problème de l'interprétation de la sémantique des textes. Cohérence et cohésion. Cohérence et continuité. Les moyens réalisant la cohésion d'un texte. Progression complexe. 6 год	10 балів	згідно з розкладом 3
Тема 10. La substitution. Représentation totale, partielle et conceptuelle. Les substituts dans le texte.	Лекція, самостійна робота	Див. вище	2 год Опрацювання відповідних джерел. Перегляд презентацій: Les substituts dans le texte. La substitution lexicale. La loi du groupe dominant. 6 год	10 балів	згідно з розкладом 3

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студент отримує залік на підставі оцінок, які студент отримав на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати, відвідуючи практичні заняття – 60. Передбачена також підсумкова контрольна робота, за яку студент може отримати максимум 20 балів. Самостійна робота оцінюється в 20 балів. Максимальна оцінка, яку студент може отримати на заліку – 100 балів.
-----------------------------------	---

Вимоги до письмової роботи	Передбачена контрольна робота базується на матеріалі, який був розглянутий в лекціях, але не був винесений на практичні заняття. Ця контрольна робота складається з 5 питань, за кожне з яких студент може отримати максимум 4 бали. Оцінка за контрольну роботу розраховується з суми оцінок за кожне питання.
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 6 занять упродовж семестру за 5-ти бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати по закінченні практичних занять – 60. Сума балів, отриманих студентом за практичні заняття, розраховується шляхом додавання балів, отриманих на практичних заняттях з ваговим коефіцієнтом 2.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.

7. Політика курсу

Курс читається французькою мовою. Студент зобов'язується відвідувати лекції та практичні заняття, а також виконувати самостійну роботу, необхідну для підготовки до практичних занять і контрольної роботи. Пропуски практичних занять без поважних

причин знижують рейтинг студента, оскільки зменшують суму балів, які виводяться шляхом додавання оцінок, здобутих студентом на практичних заняттях. Студент, який пропустив практичне заняття з поважної причини, має право на відробку цього практичного заняття під час консультації. При виставленні рейтингового підсумкового балу враховується присутність студента на заняттях (у тому числі лекційних), активність студента під час заняття, недопустимість запізнь, користування мобільним телефоном під час опитування та виконання письмових завдань і недопустимість списування. Враховується також факт відпрацювання занять, пропущених з поважної причини. Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №1, користується правом перескладання заліку за відомістю №2 на консультації викладача. На консультації викладача студент також може отримати роз'яснення питань, з підготовкою яких у нього виникли складності.

8. Рекомендована література

Базова

1. Лайонз Дж. Лингвистическая семантика / Дж. Лайонз. М. : Языки славянской культуры, 2003. С. 400
2. Попова З. Д. Очерки по когнитивной лингвистике ,З. Д. Попова, И. А. Стернин. Воронеж : Изд-во Воронежск. ун-та, 2002. С.191
3. Сусов И. П. Лингвистическая прагматика / И. П. Сусов. Винница : Нова книга, 2009. С.27
4. Худяков А. А. Прагматика: переосмысление термина в свете новых лингвистических идей / А. А. Худяков // Проблемы теории европейских языков. СПб. : Тригон, 2001. С. 51–61.
5. Anscombre J. L'argumentation dans la langue / J. Anscombre, O. Ducrot. Liège-Bruxelles :

Pierre Mardaga, 1988. P.184

6. Ducrot O. Dire et ne pas dire. Principes de sémantique / O. Ducrot. P. : Hermann, 1972. P.283

7. Levinson St. Pragmatics / St. Levinson. L., N.Y. : Cambridge University Press, 1983. P.215

8. Lyons J. Sémantique linguistique / J. Lyons. P. : Larousse, 1980. P.496

9. Moeschler J. La pragmatique après Grice: contexte et pertinence / J. Moeschler // L'information grammaticale. 1995. № 66. P. 25 – 31.

10. Moeschler J. Théorie pragmatique et la pragmatique conversationnelle / J. Moeschler. P. : A.Colin Masson, 1996. P.255

11. Moeschler J. A. Introduction à la linguistique / J. Moeschler, A. Auchlin. P. : Armand Colin, 2001. P.192

12. Reboul A. La pragmatique aujourd'hui. Une nouvelle science de la communication / A. Reboul, J. Moeschler. P. :Seuil, 1998. P.216

13. Reboul A. La pragmatique à la conquête de nouveaux domaines: la référence / A. Reboul // L'information grammaticale. 1995. № 66. P. 32–37.

14. Sperber D. Pragmatique et temps / D. Sperber, D. Wilsson // Langages. 1993. № 112. P. 8 – 25.

Допоміжна

1. Кифер Ф. О роли прагматики в лингвистическом описании / Ф. Кифер // Новое в зарубежной лингвистике. М. :Прогресс, 1985. Вып. XVI. С. 333–348.

2. Кубрякова Е. С. К проблеме ментальных репрезентаций / Е. С. Кубрякова, В. В. Демьяков // Вопросы когнитивной лингвистики. 2007. № 4. С. 8–16.

3. Парфілова О. М. Дейксис у франкомовній текстовій мобільній комунікації / О. М. Парфілова // Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація : матеріали VIII Всеукр. наук. конф. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2009. С. 223–225.

Викладач Крук З.М.